

เลี้ยงหมูแบบออมสิน

ได้กั้งเงิน กั้งกิ๊ชหุงต้ม

“

...จากแม่หมูเพียงรายละ 1-2 ตัว ต่อครัวบครัว มาจนถึงวันนี้ ได้ขยายเพิ่มจำนวนมากขึ้น รวมกัน หมู่บ้านนี้แม่หมูมากกว่า 300 แม่...

”

ลันท์ อัครสุกฤษณ์ ผู้ใหญ่บ้าน บ้านโค้งatabang

หมูออมสิน เป็นชื่อโครงการส่งเสริมการเลี้ยงหมูที่เกิดขึ้นภายใน หมู่บ้าน โค้งatabang หมู่ที่ 10 ตำบลโค้งatabang อ่าเภอ ท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ด้วยเป้าหมายสำคัญคือ การเพิ่มรายได้ให้กับผู้คน ในหมู่บ้านที่มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 156 ครัวเรือน

สภาพทั่วไปของหมู่บ้าน เป็นที่ราบลุ่มติดกับแม่น้ำเพชรบุรี มีดินที่อุดมสมบูรณ์ ปลูกพืชได้เกือบทุกชนิด ประชาชนส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพทำไร พืชที่ปลูกสวนใหญ่คือ มะนาว ซมพู่ กล้วย ชนิดต่างๆ เช่น กล้วยน้ำว้า กล้วยหอม กล้วยไข่ และพืชผัก ผลไม้ อื่นๆ และประกอบอาชีพรับจ้างทำการเกษตร

หมูออมสิน ได้เริ่มต้นโครงการตั้งแต่ปี 2543 และได้ดำเนินการต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน “จุดเริ่มต้นนั้น มาจากที่หมู่บ้านเรา มีความคิดที่จะลดจำนวนหมากรดที่มีอยู่ในหมู่บ้านลง ซึ่งเดิมนั้น ชาวบ้านจะใช้เศษอาหารที่เหลือจากการบริโภคในครัวเรือนเลี้ยงหมากรด จึงทำโครงการทำหมันหมากรดขึ้น เมื่อแก้ปัญหานามา

จึงได้แล้ว เรายก็มองว่า เศษอาหารเหล่านั้นก็ไม่ควรปล่อยทิ้งไป โดยเปล่าประโยชน์ จึงมีการประชุมปรึกษากัน ทั้งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กรรมการหมู่บ้าน” ลันท์ อัครสุกฤษณ์ ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 10 บ้านโค้งatabang บอกเล่าถึงที่มาของจุดเริ่มต้นของโครงการ ซึ่งผลจากการปรึกษาหารือในภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง จึงก่อเกิดมาเป็นโครงการหมูออมสินของหมู่บ้านโค้งatabang นี้ในปี 2543

“เรารายกให้ชาวบ้านมีการออมเงินไว้เป็นทุนของครอบครัว เน้นการเลี้ยงแบบต้นทุนต่ำ เก็บผักที่ขึ้นตามหนอง คลอง บึงมา เป็นอาหาร แม้จะต้องหาน้อยก็ไม่เป็นไร ทำเหมือนกับการเอาเงินยอดกระบุกออมสินลงไปทุกวันๆ เราจึงซ่อมแซมหลังคาและขยายแนวคิดเรื่องการเลี้ยงหมู โดยเน้นไปที่การเลี้ยงแม่พันธุ์เพื่อผลิตลูก จำนวนมาก pragugว่า เมื่อทำประชาพิจารณาในหมู่บ้าน ชาวบ้านให้ ความเห็นชอบและสนับสนุนเป็นอย่างดี” กว่า 70 ครอบครัว คือ จำนวนของชาวบ้าน โค้งatabang ที่เข้าร่วมโครงการ ตั้งแต่เริ่มต้น

โครงการจนมาถึงปัจจุบัน “แต่การเริ่มต้นนั้น ชาวบ้านต้องหาซื้อพันธุ์หมูมา เรายังถึงปัญหาว่า ชาวบ้านไม่มีเงินทุนในการจัดซื้อ จึงได้จัดสรงบประมาณส่วนหนึ่งมาเป็นกองทุนให้ชาวบ้านได้กู้ยืมในอัตราดอกเบี้ยต่ำ เพื่อนำไปเป็นทุนในการซื้อหมูมาเลี้ยง โดยกำหนดว่า ให้ลงทุนเพียงรายละ 1-2 ตัว เท่านั้น แล้วค่อยๆ ขยายเพิ่มจำนวนจากลูกหมูที่ได้ในครอกของตนเอง พอดีว่าตอนเริ่มต้นโครงการนั้น ราคาลูกหมูแพง เมื่อเลี้ยงได้ลูกออกมากข่ายเพียงปีเดียว ชาวบ้านทุกคนสามารถมีเงินมาจ่ายดอกเบี้ยได้กันจนหมด” ผู้ใหญ่ฉันท์ กล่าว

จากการเข้ามายังชุมชนและภารกิจที่ดำเนินการ จึงทำให้การเลี้ยงหมูประสบความสำเร็จได้เป็นอย่างดี จากแม่หมูเพียงรายละ 1-2 ตัว ต่อครอบครัว มาจนถึงวันนี้ ได้ขยายเพิ่มจำนวนจำนวนมากขึ้น

รวมทั้งหมูบ้านมีแม่หมูมากกว่า 300 แม่

ซึ่งไม่เพียงเฉพาะโครงการหมูmomsinเท่านั้น ที่ประสบความสำเร็จ อีกหลากหลายโครงการที่หมูบ้านแห่งนี้ทำขึ้นเพื่อช่วยยกระดับการพัฒนา คุณภาพชีวิตของผู้คน ล้วนประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี อาทิ โครงการเลี้ยงวัวแบบป่าหัวะ โครงการ ถนนพิชัพสวนครัว เป็นต้น

“ทุกอย่างเป็น เพราะเราให้ความสำคัญกับการจัดทำแผน แม่บทพัฒนาชุมชน ซึ่งจะกำหนดให้เห็นว่า เราต้องทำอะไรบ้าง ในการพัฒนา”

จากการพัฒนาที่มีแบบแผน จึงนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยในวันนี้บ้านโค้งatabangได้กำหนดวิถีทัศน์ของหมูบ้าน ว่าเป็นหมูบ้านแห่งการเรียนรู้ ผลิตผลมีคุณภาพประชาชนสามัคคี มีการพึ่งพาตนเอง อยู่ดีมีสุข

ผู้ใหญ่ฉันท์ บอกว่า เป้าหมายสำคัญคือ การก้าวเป็นหมูบ้านที่มีแหล่งเรียนรู้ให้กับคนในหมูบ้านและชุมชนใกล้เคียง และให้ประชาชนในหมูบ้านตระหนักและรับผิดชอบในการผลิตพืชผลที่มีคุณภาพ และมีความรัก มีความสามัคคี สืบทอดศิลปวัฒนธรรมให้กับลูกหลาน มีชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดี

สำหรับโครงการหมูmomsin ไม่ได้ให้ประโยชน์เฉพาะในเรื่องของอาชีพและรายได้เท่านั้น ในอนาคตอีกไม่นานนี้ ชาวบ้านโค้งatabangจะได้รับประโยชน์จากก้าวชีวภาพที่ผลิตจากขี้หมู

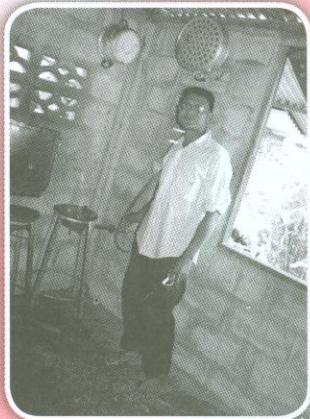
โดยผู้ใหญ่ฉันท์ บอกว่า เนื่องจากมีสมาร์ทฟอร์มที่เลี้ยงหมูรายหนึ่ง คือ **คุณปัญญา เมืองแท้** ได้รับการสนับสนุนในการจัดสร้างถังหมักก้าวชีวภาพจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์วิทยาเขตกำแพงแสน และนำขี้หมูจากคอกเลี้ยงมาหมักจนได้ก้าวชีวภาพใช้ในครัวหุงต้มในครัวเรือนได้เป็นอย่างดี

“เราจึงมีโครงการที่จะขยายผลเรื่องก้าวชีวภาพออกไปยังครัวเรือนอื่นๆ ในหมูบ้าน โดยแนวทางที่จะดำเนินการมีทั้งการวางแผนท่อส่งก้าวชีวภาพไปยังครัวเรือนที่อยู่ในรัศมีท่อส่งก้าวชีวภาพไปได้จากจุดเดิมที่มีอยู่แล้ว และการสร้างบ่อหมักก้าวชีวภาพเพิ่มขึ้นในครัวต่างๆ และดำเนินการวางแผนท่อส่งก้าวชีวภาพไปยังครัวเรือน ซึ่งตอนนี้ได้วางแผนไว้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว คาดว่าจะสามารถดำเนินการได้ในอีกไม่นานนี้” ผู้ใหญ่ฉันท์ กล่าว

ซึ่งการใช้ประโยชน์จากก้าวชีวภาพจากขี้หมูนี้ จะส่งผลทำให้ชาวบ้านสามารถลดรายจ่ายในเรื่องเชื้อเพลิงหุงต้มของครัวเรือน ลงไปได้ในระดับหนึ่ง “ปกติแล้ว ชาวบ้านจะต้องซื้อแก๊ส มาใช้กันเดือนละ 1 ถัง ต่อครัวเรือน โดยจากที่ต้องเสียเงินเดือนละหลายร้อยบาท ต่อแก๊ส 1 ถัง ซึ่งเมื่อดำเนินการตามแผนดังกล่าว จะมีการคิดคำนวนค่าใช้จ่ายที่แต่ละครัวเรือนต้องเสียอีกครั้ง แต่จะถูกกว่าราคาแก๊ส ในท้องตลาดอย่างแน่นอน” ผู้ใหญ่ฉันท์ กล่าว

บ้านเลขที่ 111 หมู่ที่ 10 บ้านโค้งatabang โทร. (081) 110-2621 อันเป็นบ้านของ **คุณปัญญา เมืองแท้** นอกจากเป็นจุดติดตั้งถังหมักก้าวชีวภาพแล้ว ที่นี่ยังเป็นฟาร์มตัวอย่างในการเลี้ยงหมูตามโครงสร้างการหมูmomsin ด้วย ซึ่งที่ผ่านมา มีเกษตรกรจากจังหวัดต่างๆ ได้เดินทางมาเยี่ยมชมการผลิตก้าวชีวภาพและการเลี้ยงหมูอยู่เสมอ

ทั้งนี้ คุณปัญญา บอกว่า สำหรับการเลี้ยงหมูของชาวบ้านโค้งatabang ทั้งหมูบ้าน จะเน้นการเลี้ยงแบบตันทุนต่ำ โดยเฉพาะในเรื่องของตันทุนค่าอาหาร ด้วยการใช้เศษอาหารเป็นหลัก ซึ่งเป็นรูปแบบการเลี้ยงแบบสมัยก่อน “เราจะไปเก็บเศษอาหารจากร้านค้า เช่น ร้านก๋วยเตี๋ยว รวมถึงเศษอาหารจากตามบ้านมาใช้เลี้ยงหมู นำมาผสมกับเศษผักต่างๆ ที่เก็บมา รวมถึงเศษเหลือท่างเกษตร เช่น กากเต้าหู้ จากโรงงาน ซึ่งจะซื้อมาถั่งละ 10 บาท ให้กินวันละ 2 ครั้ง เช้า-เย็น ส่วนอาหารเม็ดสำเร็จรูปนั้นจะมีการให้บ้าง แต่ให้ในลักษณะของอาหารเสริมแก่ลูกหมูและแม่หมูที่ตั้งท้อง ซึ่งเท่าที่เลี้ยงมาในรูปแบบดังกล่าว หมูก็เจริญเติบโตและให้ผลผลิตลูกหมูเป็นอย่างดี”

คุณปัญญา เหมือนแท้

ส่วนคอกได้รับการลงพื้นที่ว่าງบริเวณหลังบ้านเป็นที่ดั้งของชีวิตรักษาสุขภาพที่สามารถหาได้ง่ายมีในท้องถิ่น สำหรับสายพันธุ์หมูที่เลี้ยง จะเป็นแม่หมูสายพันธุ์ลาร์จไวท์ และแลนด์เรช โดยเน้นเลี้ยงหมูพันธุ์เพียงอย่างเดียว เมื่อถึงช่วงผสมพันธุ์จะให้วิธีการจับพ่อพันธุ์เข้ามาผสมสู่การตั้งครรภ์

“ผมเริ่มต้นเลี้ยงหมูแม่พันธุ์ตามโครงการหมูออมสิน จำนวน 2 ตัว และได้ขยายจำนวนเรื่อยมาจนถึงปัจจุบันมีแม่หมูอยู่กว่า 10 แม่แล้ว และยังสามารถผลิตลูกหมูออกจำหน่ายได้ทุกเดือน”
คุณปัญญา ก่อลาว

ลูกหมูที่เกิดในคอกเลี้ยงของคุณปัญญา จะจำหน่ายให้กับเกษตรกรที่สนใจทั้งในหมู่บ้านและหมู่บ้านใกล้เคียง โดยปริมาณลูกที่ผลิตได้ในปัจจุบันไม่เพียงพอ กับความต้องการของลูกค้า

“เรามีการวางแผนการผสมพันธุ์ให้มีแม่หมูคลอดลูกทุกวันที่ 7 ของเดือน จะต้องมีแม่หมูคลอด และจะเลี้ยงไปนานประมาณ 1 เดือน จึงจำหน่ายให้กับลูกค้า โดยราคาจำหน่ายนั้นจะอ้างอิงจากราคาตลาดห้าวไป โดยขณะนี้ราคาลูกหมูอยู่ที่ ตัวละ 1,000 กว่าบาท”

คุณปัญญา บอกว่า จะติดตามราคากลางๆ ประจำเดือน อย่างต่อเนื่อง หากราคาขึ้น ก็จะบอกกล่าวในกลุ่มสมาชิก ให้ขยายราคาตามประกาศ และในทางเดียวกันเมื่อราคานัดลง ก็จะลดราคาลูกหมูลง

“การที่เราเป็นเกษตรกรนั้น สิ่งสำคัญของการเลี้ยงแล้วคือต้องรู้ภาวะราคาซื้อ-ขาย ในตลาด อันนี้สามารถหาข้อมูลได้ทั้งสื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุ ซึ่งจะมีการประกาศให้ทราบ และเราจะนำมาระบุ เป็นฐานในการกำหนดราคาขายของเรา”

“และที่สำคัญอีกประการคือ ลูกหมูจะต้องได้รับการฉีดวัคซีน ป้องกันโรคที่สำคัญให้ครบตามข้อแนะนำของปศุสัตว์ ซึ่งจะมีผลทำให้ลูกหมูแข็งแรง ลูกค้าที่ซื้อไปเลี้ยงก็ขอบ จนเข้ามาสั่งจองกันไว้อย่างต่อเนื่อง” คุณปัญญา กล่าว

นอกจากนี้ ยังมีการผลิตเชื้อจุลทรรศน์ไว้ในราดพื้นคอก เพื่อดักจับและฆ่าเชื้อโรคในคอกเลี้ยงอีกด้วย โดยใช้หนอกล่วย มาหมักกับภากน้ำตาล ในอัตรา 3 ต่อ 1 หมักนาน 7 วัน เมื่อครบกำหนดนำเชื้อจุลทรรศน์ที่ได้มาผสานกับน้ำ และใช้ราดลงยังพื้นคอก ซึ่งการใช้จุลทรรศน์ดักจับเชื้อในนี้ จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้หมูบ้าน โค้งตากบงบลดจากกลิ่นชีหูดังเช่นทุกวันนี้

กั้นหมูลดน้ำเสื่อ สิ่งที่เกิดขึ้นและมีอยู่ในหมู่บ้านโค้งตากบง ซึ่งได้ก่อให้เกิดประโยชน์กับอาชีพและความเป็นอยู่ของชาวบ้านให้ได้อยู่อย่างมีความสุข หมู่บ้านใหม่ ต่ำบกใหญ่ จะแห่ไปประยุกต์ใช้ ติดต่อผู้ใหญ่วันนี้ อัตรสกุลกัญโภ ได้ที่เบอร์ 089-5464-002 ได้ทุกวัน

